

SPRÁVA O VÝSLEDKU KONTROLY 2021

Politika lesného hospodárstva a nakladanie s drevnou hmotou

Najvyšší kontrolný úrad SR
Karol Mitrík, predseda

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK	3
ZOZNAM GRAFOV	3
VÝZNAMNÉ ZISTENIA A ODPORÚČANIA	4
KONTROLNÁ AKCIA	5
1. ÚČEL KONTROLNEJ AKCIE	5
2. RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE	5
2.1 VÝKON KONTROLY	5
2.2 ŠPECIFICKÉ OBLASTI	5
3. VÝSLEDKY KONTROLNEJ AKCIE	6
3.1 NAPŔNANIE POLITÍK LESNÉHO HOSPODÁRSTVA	6
3.2 HOSPODÁRENIE S DREVNOU HMOTOU	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2.1 PESTOVNÁ ČINNOSŤ, OBNOVA A OCHRANA LESA	7
3.2.2 ŤAŽBA A EVIDENCIA DREVA	9
3.2.3 UKAZOVATELE LESOHOSPODÁRSKÝCH ČINNOSTÍ	12
3.2.4 OBCHODNÁ POLITIKA V OBLASTI PREDAJA DREVA A FORMY PREDAJA	13
4. REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU	13
5. KONTAKT	14
6. PRÍLOHA	15

ZOZNAM SKRATIEK

SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
AP	Akčný plán
ASDS	Automatizovaný stacionárny detekčný systém lesných požiarov
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EAD	Elektronické aukcie dreva
EVD	Evidencia vyťaženého dreva
HPH	Hrubá pridaná hodnota
HV	Hospodársky výsledok
IS	Informačný systém
LHE	Lesná hospodárska evidencia
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NKÚ	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NLC	Národné lesnícke centrum Zvolen
Občiansky zákonník	Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
Obchodný zákonník	Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
OS SR	Ozbrojené sily Slovenskej republiky
OZ	Odštepny závod
PRO SILVA	Lesnícka organizácia pre prírodu blízke hospodárenie v lesoch
PRV	Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
PSL	Program starostlivosti o lesy
štátne lesy	Ostatné štátne lesy bez VLM SR, š. p.
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VLM <i>alebo</i> ŠP, štátny podnik, vojenské lesy	Vojenské lesy a majetky Slovenskej republiky, štátny podnik
VO	Vojenský obvod

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Podiel jednotlivých obhospodarovateľov na celkovej výmere lesov v SR.....	7
Graf 2: Náklady na pestovnú činnosť za roky 2019 a 2020 podľa jednotlivých typov správcov.....	7
Graf 3: Priame náklady na pestovnú činnosť v lesnom hospodárstve SR	8
Graf 4: Náklady na ťažbovú činnosť za roky 2019 a 2020 podľa jednotlivých typov správcov.....	9
Graf 5: Hrubá pridaná hodnota (HPH) za rok 2019.....	11
Graf 6: Hrubá pridaná hodnota (HPH) za rok 2020.....	11
Graf 7: Hospodársky výsledok (HV) za roky 2019 a 2020 (eur/ha).....	11
Graf 8: Priemerné speňaženie surového dreva za roky 2019 a 2020.....	12

VÝZNAMNÉ ZISTENIA A ODPORÚČANIA

Hlavným poslaním lesného hospodárstva na Slovensku je trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a ich rozvoj. Podiel lesného hospodárstva na tvorbe HDP v SR sa dlhodobo pohybuje pod jedným percentom. Z roka na rok však pre výrazné klimatické zmeny stúpa environmentálna a spoločenská hodnota lesa. **Budúcnosť lesného hospodárstva bude teda závisieť predovšetkým od riešenia rozporov medzi ekológiou a ekonomikou pri hospodárení v lesoch, od vývoja cien dreva na svetových trhoch a od klimatických zmien a ich vplyvov na lesný ekosystém.**

Lesy pokrývajú približne 41 percent územia Slovenska a za hospodárenie v nich zodpovedajú ich vlastníci. Najväčším vlastníkom lesov na Slovensku je štát (54 %), zvyšok je vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve súkromných osôb, cirkví, obcí, družstiev a časť lesov vlastníka nemá.

NKÚ už dlhšie obdobie preveruje nakladanie s lesným majetkom v štátnych podnikoch a v mestských a obecných lesoch. V roku 2018 skontroloval hospodárenie štátnych podnikov Lesy SR, Lesopoľnohospodársky majetok Ulič a v uvedenom roku vykonal aj kontrolu vybraných mestských a obecných lesov. Kontrola v roku 2021 bola zameraná na politiku lesného hospodárstva a nakladanie s majetkom v štátnom podniku Vojenské lesy a majetky SR. **Celkom bolo skontrolovaných 37 subjektov lesného hospodárstva.**

Z kontrolných zistení vyplýva, že štátna lesohospodárska politika na Slovensku má vytýčené ciele, **nemá však zjednotené pravidlá** pre ich dosahovanie v subjektoch obhospodarujúcich lesy vo verejnom záujme. Subjekty lesného hospodárstva zriadené štátom, prípadne viazané verejnoprospešným záujmom, majú rôzne právne formy a vykonávajú lesohospodársku politiku podľa rôznorodej legislatívy. Každý kontrolovaný subjekt obhospodaroval lesy v zmysle schváleného Programu starostlivosti o les, **avšak na základe vlastného odborného, technického, ekonomického a taktiež manažérskoho prístupu**, v špecifických podmienkach, ktoré taktiež vplývali na dosahované hospodárske výsledky.

Takto nastavený systém napríklad za určitých okolností umožňuje vojenským lesom nevyužívať súťažné prostredie a zadávať zákazky priamo. **Štát by preto mal jasne určiť, aká legislatíva je pre tieto podniky záväzná vo vzťahu k obchodnej politike a aká by mala byť ich optimálna právna forma zohľadňujúca popri tvorbe zisku aj verejný záujem.**

Strategické dokumenty upravujúce politiku lesného hospodárstva na Slovensku sú formulované ako koncepčné dokumenty. Podľa zistení z kontrol NKÚ **nemajú stanovené merateľné ukazovatele** a majú len odporúčací charakter. Preto každý obhospodarovateľ môže k ich napĺňaniu pristupovať rozdielne.

Porovnaním výsledkov jednotlivých kontrol identifikoval NKÚ aj príklady dobrej praxe, ktoré by mohli byť zavedené vo všetkých lesohospodárskych podnikoch. Jedným z nich je integrovaný systém online evidencie vyťaženého dreva, monitorovania pohybu drevnej hmoty a kontinuálneho monitorovania prejazdu nákladných vozidiel, využívaný **vo vojenských lesoch. Elektronizáciu evidencie skladových zásob dreva považuje NKÚ za základný nástroj transparentnosti pri evidencii a predaji dreva.**

Zároveň je však potrebné zintenzívniť kontrolu správnej klasifikácie dreva na odvozných miestach. **Podhodnotenie sortimentov drevnej hmoty vyšších tried vedie k znižovaniu príjmov jednotlivých obhospodarovateľov lesa a môže vytvárať priestor pre korupciu.**

Subjektom lesného hospodárstva sa nepodarilo v oblasti pestovných činností dodržať zásadu, aby sa časť úžitkov z lesa vo väčšej miere prostredníctvom výkonov pestovnej činnosti vracala späť do lesa. Pokračoval aj nežiadúci trend znižovania nákladov na ochranu lesa.

NKÚ upozorňuje aj na to, že je nevyhnutná pravidelná koordinácia a zosúladenie cieľov jednotlivých politík rezortov, ktoré do správy lesov zasahujú. Priestor vidí aj v oblasti úprav súčasne platného legislatívneho rámca pre oblasť lesného hospodárstva.

NKÚ odporúča Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie požadovať od MPRV SR:

- **spracovanie komplexného návrhu ochrany a obnovy lesa, online evidencie a monitorovania vyťaženého dreva** pre subjekty pôsobiace v oblasti lesného hospodárstva, vrátane určenia spôsobu primeraného finančného a legislatívneho zabezpečenia.

KONTROLNÁ AKCIA

1. ÚČEL KONTROLNEJ AKCIE

Účelom jednotlivých kontrol, ktoré NKÚ vykonal v oblasti politiky lesného hospodárstva bolo v rámci štátnych podnikov kapitoly MPRV SR poukázať na stav realizácie politiky a plnenie úloh, vyplývajúcich zo strategických dokumentov, hospodárenie a nakladanie s majetkovými právami štátu, ďalej vyhodnotiť správu a využívanie majetku v podmienkach štátneho podniku, ktorého zakladateľom je MO SR a poukázať na stav obhospodarovania mestských a obecných lesov.

V základných ukazovateľoch boli porovnané aj systémy obhospodarovania lesov v sektore štátnych lesov, vojenských štátnych lesov, obecných a mestských lesov. V rámci kontroly v roku 2021 boli využité vybrané ukazovatele hospodárskych činností týchto subjektov za roky 2019 a 2020, pričom zo skupiny štátnych lesov boli vojenské lesy hodnotené osobitne.

Táto súhrnná správa je **prioritne zameraná na hospodárenie a nakladanie s drevnou hmotou** u štátnych, mestských a obecných obhospodarovateľov lesa.

2. RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Jednotlivé kontrolné akcie boli realizované v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI). V roku 2018 boli v súvislosti s kontrolou hospodárenia štátnych podnikov preverené Lesy SR, vrátane 16 odštepných závodov a taktiež 16 podnikov lesného hospodárstva vo vlastníctve miest a obcí. Z uvedených kontrol boli v rokoch 2018 a 2019 vypracované a zverejnené dve samostatné záverečné správy. Správy obsahovali návrhy a odporúčania jednak pre kontrolované subjekty, ako aj pre zainteresované ústredné orgány štátnej správy. V roku 2021 bol ukončený cyklus jednotlivých etáp kontrol v oblasti lesného hospodárstva kontrolou v štátnom podniku Vojenské lesy a majetky SR, Pliešovce.

2.1 VÝKON KONTROLY

Vykonané kontroly potvrdili viaceré riziká, ktoré boli identifikované v rámci prípravných fáz. Nedostatky boli zistené v oblastiach týkajúcich sa strategických materiálov, lesníckej politiky, plnenia strategických cieľov akčných plánov.

Pri kontrole **štátnych lesov** boli taktiež zistené nedostatky, týkajúce sa nedodržovania zákona o štátnom podniku, zákona o účtovníctve, zákona o verejnom obstarávaní, obchodného zákonníka, ďalej predaja dreva pod trhové ceny, neefektívnych nájomných zmlúv, spôsobu evidencie zásob dreva v expedičných skladoch, pri reklamačných konaniach, ako aj pri odpredaji prebytočného majetku.

Pri kontrole vybraných **mestských a obecných lesov** bolo zistené, že niektorí obhospodarovatelia nemali vypracované obchodné stratégie v oblasti predaja dreva a nedisponovali ani aktuálnym prehľadom o ďalšom nakladaní s drevom. Neoptimalizovali hustotu a nezvyšovali kvalitu lesnej cestnej siete výstavbou nových, rekonštrukciou a asanáciou existujúcich lesných ciest. Najmä obecné a mestské lesy neboli schopné z vlastných prostriedkov budovať a kvalitne rekonštruovať lesné cesty, protipožiarne cesty a zväžnice.

V rámci kontroly vo **vojenských lesoch** nebolo v niektorých prípadoch preukázané plnenie si povinností podľa zákona o štátnom podniku, zákona o účtovníctve a zákona o slobode informácií. Zmluvy na práce a služby v lesníckych činnostiach boli uzatvárané formou priameho zadania. Pri predaji drevnej hmoty nebolo vytvorené súťažné prostredie ani v období, keď bol dopyt po drevnej hmote v čase predaja väčší ako jej ponuka. Pre neukončený súdny spor medzi VLM a Úradom pre verejné obstarávanie nebolo predmetom kontroly zatriedenie vojenských lesov podľa zákona o verejnom obstarávaní.

2.2 ŠPECIFICKÉ OBLASTI

V rámci realizovaných kontrolných akcií išlo o rôzne typy subjektov (štátne podniky, vojenský štátny podnik, spoločnosti s ručením obmedzeným, príspevkové organizácie), ktoré zabezpečovali svoje činnosti v rôznych legislatívno-právnych podmienkach. Štátne podniky sú v zakladateľskej pôsobnosti MPRV SR; zakladateľom mestských a obecných spoločností boli jednotlivé mestá a obce. Špecifickosť vojenského štátneho podniku bola v tom, že prioritne obhospodaroval lesy osobitného určenia vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu. Štátnu správu na úseku lesného hospodárstva vo vojenských obvodoch vykonávalo MO SR, ktoré bolo aj zakladateľom VLM.

MO SR ako ich zakladateľ podporilo a schválilo účelové zmeny v predmete ich činnosti. Zmenami zakladateľskej listiny z roku 2009 a 2019 sa z podniku konajúceho vo verejne prospešnom záujme a vykonávajúceho správu a využívanie lesného a poľnohospodárskeho majetku stal podnik prioritne zameraný na podnikateľskú činnosť v tejto oblasti, **ktorý by tak v zmysle uvedených zmien už nemusel vykonávať svoju činnosť vo verejne prospešnom záujme.**

Pre porovnanie ostatné štátne organizácie, pôsobiace v danej oblasti, majú vo svojich činnostiach ako hlavné úlohy a poslanie zahrnuté spravovanie lesného a iného majetku vo vlastníctve SR s právom trvalej podnikateľskej činnosti (Lesy SR), správu a obhospodarovanie lesného a pôdneho fondu, ako aj zabezpečovanie verejnoprospešnej činnosti (Štátne lesy TANAP), ap.

Preverované subjekty lesného hospodárstva síce **naplňajú rovnaké strategické dokumenty**, avšak vládou SR schválené uznesenia na zabezpečenie realizácie AP národných programov negarantujú plnenie pripravených a schválených opatrení v plnom rozsahu, a to z dôvodu ich indikatívneho charakteru. **Akčné plány, v ktorých neboli stanovené monitorovacie indikátory plnenia cieľov** (kvalitatívne a kvantitatívne) **boli považované za indikatívne materiály.**

Prevažná časť opatrení, a to aj v dôležitých oblastiach lesníckej politiky, nebola splnená z dôvodu nezabezpečeného finančného krytia a ich implementácia do praxe stále mešká.

3 VÝSLEDKY KONTROLNEJ AKCIE

3.1 NAPŔŇANIE POLITÍK LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

Program starostlivosti o les je nástrojom štátu na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch, ktorý sa v súčasnosti vyhotovuje pre všetky lesné pozemky na území Slovenska. Plnenie opatrení akčných plánov v kontrolovaných subjektoch vychádzalo priamo z PSL a zo zákona o lesoch.

Kontroly NKÚ preukázali, že vybraní obhospodarovatelia lesov boli dostatočne oboznámení s politikou lesného hospodárstva formulovanou v akčných plánoch národných programov. Keďže však ide o koncepčné dokumenty, ktoré nemali stanovené jasné merateľné ukazovatele, boli skôr vnímané ako materiály s odporúčacím charakterom a **neboli pre obhospodarovateľov lesov záväzné.**

Európska komisia schválila v roku 2014 Program rozvoja vidieka (PRV) ako programový dokument, zameraný aj na posilnenie konkurencieschopnosti v oblasti lesníctva.

Lesy SR využívali v rámci PRV investície na realizáciu projektov sprístupňovania lesných porastov. Obecné a mestské podniky lesného hospodárstva využili prostriedky z PRV len v obmedzenej miere. Hlavným dôvodom boli nevysporiadané majetkové práva so štátnymi lesmi najmä v prípade lesných ciest, spôsob financovania (refundácie), ako aj administratívna a finančná náročnosť na spracovanie projektov. Vojenské lesy mali taktiež obmedzené možnosti čerpania finančných prostriedkov z PRV, a to z toho dôvodu, že v rámci niektorých častí PRV neboli medzi definovaných príjemcov pomoci zaradené.

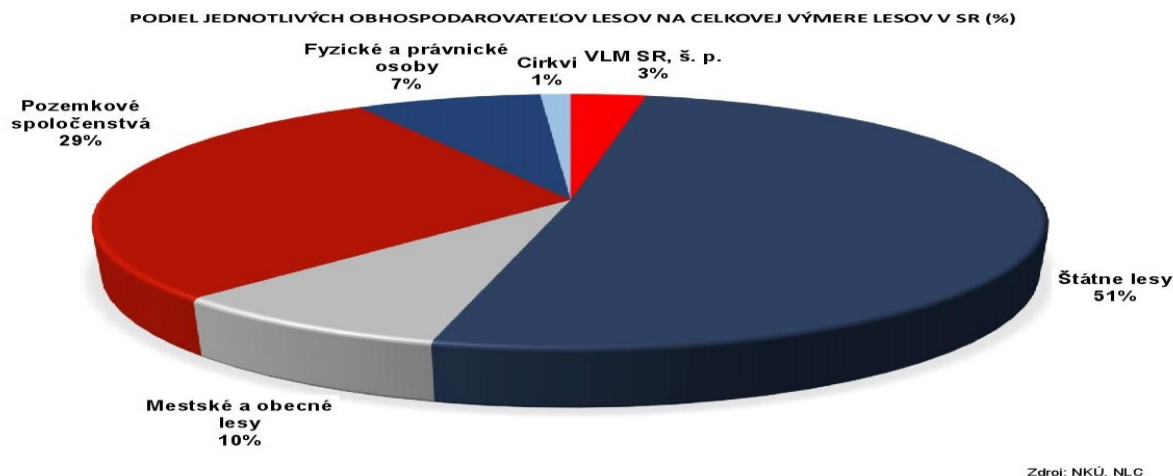
Podľa NKÚ je potrebné, aby akčné plány a ostatné strategické dokumenty obsahovali merateľné ukazovatele, ktoré by umožnili **meranie progresu naplňania politiky a jednotlivých opatrení AP.** Keďže politika lesného hospodárstva je prierezovou politikou, je nevyhnutná koordinácia a zosúladenie cieľov jednotlivých rezortných politik.

NKÚ zároveň upozorňuje, že **národné programy lesného hospodárstva SR a ich akčné plány sa nedajú realizovať bez osobitných finančných prostriedkov** zo štátneho rozpočtu, napr. vytvorením fondu financovania obnovy lesov poškodených prírodnými katastrofami, biotickými a abiotickými škodlivými činiteľmi a emisiami z priemyselných podnikov.

3.2 HOSPODÁRENIE S DREVNOU HMOTOU

Podiel lesov obhospodarovaných štátnymi organizáciami lesného hospodárstva, vrátane vojenských lesov je 54 % z celkovej výmery lesov SR. V štátnych lesoch sa nachádza aj viac ako polovica zásob dreva na Slovensku, s vyšším podielom zásob listnatého dreva, oproti neštátnym obhospodarovateľom, kde je vyšší podiel zásob ihličnatého dreva.

Graf 1

V lesoch Slovenskej republiky sa v súčasnosti nachádzajú historicky najväčšie zásoby dreva. Najmä v dôsledku poškodzovania smrekových lesov má však zásoba ihličnatého dreva na rozdiel od listnatej komodity dlhodobý klesajúci trend.

NKÚ pre porovnanie objektivizoval vybrané ukazovatele hospodárskych činností týchto skupín správcov za roky 2019 a 2020, a to na základe údajov získaných z kontrolovaných subjektov, ako aj z údajov z NLC pri zabezpečení ich reprezentatívnosti.

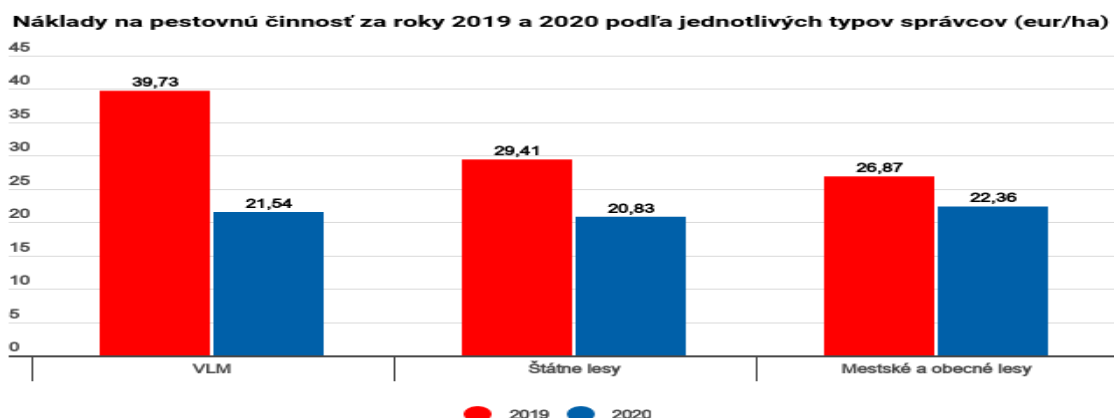
Medzi faktory, negatívne vplyvajúce na plnenie jednotlivých ukazovateľov je potrebné zahrnúť najmä nižší dopyt po drevnej hmote a s tým súvisiaci pokles ťažby drevnej hmoty, nižšie ceny komodít drevnej hmoty najmä od väčších spracovateľov dreva. Podstatne sa tiež zvýšil dovoz najmä ihličnatého dreva zo zahraničia, s čím súvisí zníženie konkurencieschopnosti domácich spracovateľov. Medzi negatívne faktory možno zaradiť aj pretrvávajúci vplyv najmä abiotických (prírodné vplyvy) a biotických škodlivých činiteľov a s tým spojené zvyšovanie podielu kalamitného dreva.

3.2.1. PESTOVNÁ ČINNOSŤ, OBNOVA A OCHRANA LESA

Pestovná činnosť, ktorá tvorí významnú súčasť v celej štruktúre lesohospodárskych činností, sa vyznačuje vysokým podielom živej práce. Sem patrí prirodzená a umelá obnova lesa, výchova a ochrana lesa. Pestovná činnosť v preverovanom období predstavovala najmä prirodzenú a umelú obnovu lesa, čistenie plôch po ťažbe, ošetrovanie a ochranu mladých lesných porastov proti burine a proti zveri. **Nedostatky boli zistené najmä u mestských a obecných obhospodarovateľov lesa a súviseli s nedodržaním zásad vedenia lesnej hospodárskej evidencie**, týkajúcich sa zaznamenávania výkonov v oblasti zalesňovania.

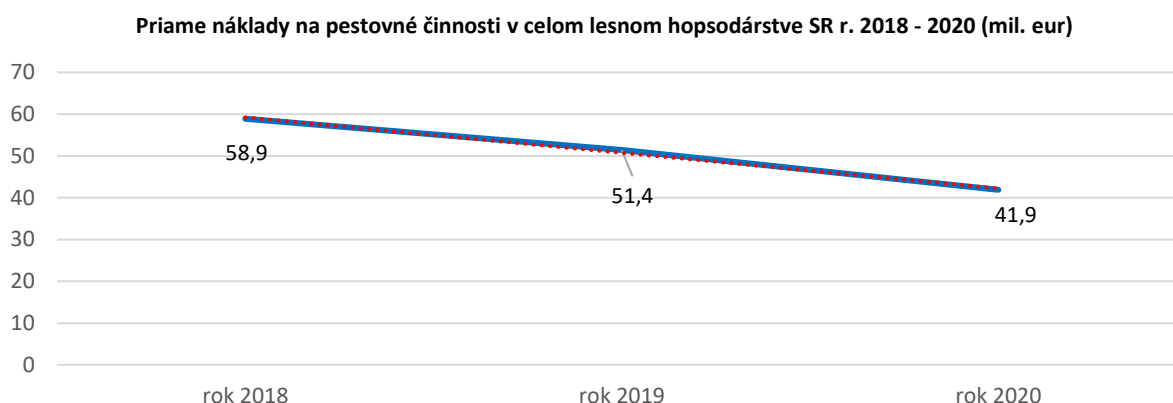
Porovnaná bola aj priemerná výška nákladov na pestovné činnosti v sektore neštátnych a štátnych lesov.

Graf č. 2

Zdroj: NLC, NKÚ

Graf č. 3

Zdroj: MPRV SR

Od roku 2018 bol zaznamenaný nežiadúci trend znižovania nákladov pestovnej činnosti v celom lesnom hospodárstve SR, v štátnych lesoch a v menšej miere aj v mestských a obecných lesoch.

Náklady na pestovnú činnosť na jeden hektár lesných pozemkov klesli u štátnych lesov v roku 2020, oproti roku 2019 o 29 % a u vojenských lesov predstavoval tento pokles v roku 2020 o viac ako 45 %, čo vojenské lesy zdôvodňovali výpadkom zamestnancov z dôvodu pandémie. Pri mestských a obecných lesoch došlo k poklesu nákladov na pestovné činnosti v roku 2020 oproti predchádzajúcemu obdobiu o 17 %.

Z celkových tržieb z predaja dreva sa naspäť do lesa vrátilo v podobe pestovnej činnosti v sektore mestských a obecných lesov v priemere len 14 %, zatiaľ čo v štátnych lesoch to bolo len necelých 11 %. Vo vojenských lesoch bol tento podiel mierne vyšší len v roku 2019 a to na úrovni 16 % z tržieb z predaja dreva.

NKÚ na základe uvedeného vývoja konštatuje, že v rokoch 2018 až 2020 **sa subjektom lesného hospodárstva nepodarilo v oblasti pestovných činností dodržať zásadu, aby sa časť úžitkov z lesa vo väčšej miere prostredníctvom výkonov pestovnej činnosti vracala späť do lesa.**

Ak sa má v budúcom období zabezpečiť dostatočné a trvalo udržateľné financovanie lesného hospodárstva v SR a plnenie opatrení strategických programov, mala by byť táto zásada dodržiavaná.

Podľa NKÚ je potrebné, **aby obhospodarovatelia lesa vytvárali v ďalšom období dostatočnú finančnú rezervu na pestovnú činnosť** a zvyšovali aj podiel finančných prostriedkov generovaných tržbami z predaja dreva do týchto činností.

Prirodzená obnova lesa je jedným z hlavných spôsobov **prírody blízkeho hospodárenia**. Z celkovej obnovy lesa v rámci lesného hospodárstva SR v roku 2020 tvorila v priemere 40 %. Z toho u štátnych lesov to bolo 41 % a u neštátnych lesov takmer 40 % z celkovej obnovy lesa. Najnižší podiel 30 % prirodzenej obnovy z celkovej obnovy lesa zaznamenali v tomto období vojenské lesy. Výrazný vplyv na to mala najmä oblasť Malaciek, kde nebolo možné v dostatočnej miere zabezpečiť prirodzenú obnovu lesa na extrémnych stanovištiach viatych pieskov.

NKÚ už v roku 2018 hodnotil ako príklad dobrej praxe činnosť OZ Levice, ktorý ako jeden z prvých začal s myšlienkou organizácie PRO SILVA na Slovensku a s uplatňovaním zásad a princípov prírody blízkeho hospodárenia lesa. Tieto princípy zdôrazňujú rovnocenné plnenie všetkých štyroch základných funkcií lesa a optimalizujú obhospodarovanie lesných ekosystémov.

Pri obnove lesa tak v preverovanom období prevládalo u všetkých obhospodarovateľov **umelé zalesňovanie**. Umelé zalesňovanie však musí viesť k zakladaniu nových odolných lesných porastov, ktoré budú zabezpečovať nielen produkčné, ale aj environmentálne a sociálne funkcie lesa. Zakladá sa vekovo a drevinovo stabilnejšia generácia nových lesných porastov s väčšími predpokladmi odolnosti voči škodlivým činiteľom, ktorých vplyv na les sa bude čoraz viac zvyšovať, vzhľadom na vývoj klimatických zmien. Výrazne sa v smrekových porastoch zvýšil podiel doteraz menej zastúpeného buka, smrekovca, jedle, javora a ostatných listnatých drevín.

V oblasti ochrany lesa pred nežiadúcimi biotickými, abiotickými a antropogénnymi škodlivými činiteľmi **sú dôležité preventívne opatrenia**, ktoré predpokladajú vyčlenenie potrebných najmä finančných zdrojov na ich zabezpečenie.

Celoslovenský trend znižovania nákladov na ochranu lesa na hektár lesa pokračoval aj počas preverovaného obdobia, s najnižšími priemernými nákladmi na ochranu lesa (0,57 eur na hektár lesa) v roku 2020, čo predstavovalo takmer dvojnásobný pokles oproti roku 2018 (1,50 eur na hektár lesa). **K poklesu nákladov na ochranu lesa došlo u všetkých obhospodarovateľov lesov** najmä znižovaním starostlivosti o mladé lesné porasty, ochrany pred zverou a burinou, ap.

Zo škodlivých činiteľov negatívne vplyvujúcich na hospodárenie a nakladanie s drevnou hmotou prevažovali v roku 2019 u všetkých vybraných typov správcov biotické škodlivé činitele. V roku 2020 prevládali v prípade vojenských lesov a mestských a obecných lesov abiotické škodlivé činitele, a to najmä veterné kalamity.

Úplné a rýchle spracovanie drevnej hmoty z poškodeného lesa je predpokladom minimalizovania rizika šírenia najmä biotických škodcov. Medzi najúčinnšie opatrenie proti škodám spôsobovaným zverou na mladých lesných porastoch patrila výstavba oplôtkov a lov najmä raticovej zveri, ktoré zabezpečovali vysokú ochranu mladých lesných porastov.

Využívanie feromónových lapačov dávalo jednotlivým obhospodarovateľom prehľad o stave a vývoji podkôrných škodcov. Mestské a obecné lesy však považovali túto ochranu len za čiastočne účinnú.

V rámci prevencie a boja so škodlivými činiteľmi sa napr. vojenské lesy od roku 2020 podieľajú spolu s NLC na výskume nových, ekologicky akceptovateľných metód boja s podkôrnym hmyzom.

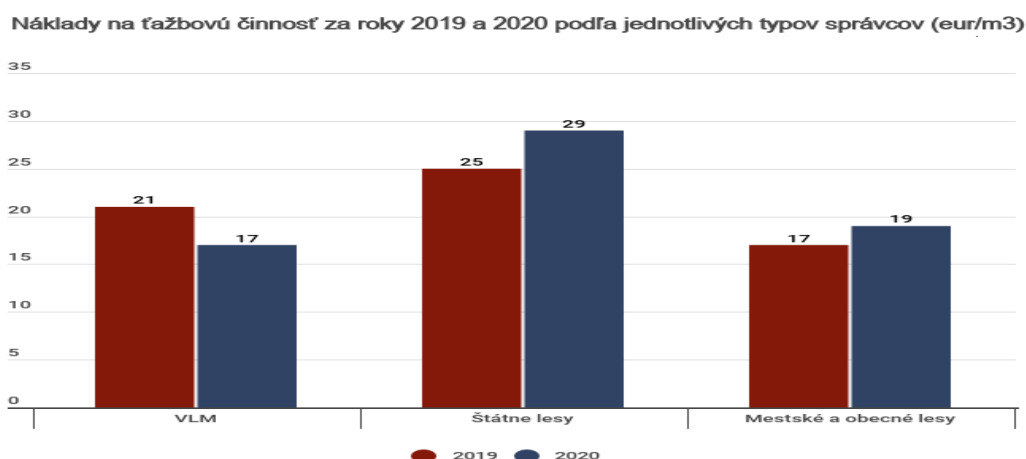
Medzi ochranné opatrenia patrili v preverovanom období aj preventívne **protipožiarne opatrenia**. Jednotliví obhospodarovatelia využívali v tejto oblasti najmä základné protipožiarne prvky a monitorovacie metódy, ako boli protipožiarne rozčleňovacie a spevňovacie pásy, rozčleňovacie priesečky a protipožiarne monitorovacie hliadky. Ako vyplynulo z kontroly, kontrolované subjekty, najmä obecné a mestské neboli schopné z vlastných prostriedkov budovať a kvalitne rekonštruovať lesné cesty, protipožiarne cesty a zväžnice.

Ako príklad dobrej praxe mohlo slúžiť využívanie automatizovaného stacionárneho detekčného systému (ASDS) pre včasnú detekciu lesných požiarov (ASDS) štátnym podnikom Lesy SR. **NKÚ v tejto oblasti však zistil netransparentné konanie Lesov SR pri obstaraní systému za takmer 28 miliónov eur, ktorý sa začal využívať v roku 2017.** Uvedené zistenia boli v predchádzajúcom období už medializované. Ako kľúčový nedostatok fungovania protipožiarneho systému bolo vyhodnotené nezapojenie Hasičského a záchranného zboru do projektu, financovaného z prostriedkov EÚ. Vysoké boli aj ročné náklady na prevádzkovanie a podporu systému v sume 180 000 eur, hračené dodávateľovi ASDS. Samotná prevádzka ASDS bola drahšia ako v prípade, kedy by sa ochrana proti požiarom vykonávala pilotovanými letmi. Zmluva bola uzatvorená do roku 2022 a uvedené kontrolné zistenia boli odstúpené na ďalšie konanie.

3.2.2. ŤAŽBA A EVIDENCIA DREVA

Ťažbová činnosť jednotlivých obhospodarovateľov lesa zahŕňala najmä ťažbu dreva, prebierky, približovanie dreva, odvoz dreva, opravy a údržbu lesných ciest. obhospodarovatelia lesa mali vypracované ročné plány ťažbovej činnosti a plány obnovnej a výchovnej činnosti, v ktorých boli rozpísané hospodárske opatrenia pre jednotlivé lesné správy. Plnenie úloh zabezpečovali pre kontrolované subjekty odborní lesní hospodári.

Graf 4

Zdroj: NKÚ, NLC

Najvyššie náklady na ťažbovú činnosť vykazovali v hodnotenom období štátne lesy, potom vojenské lesy a mestské a obecné lesy. Jedným z kľúčových faktorov, ktorý ovplyvňuje výšku nákladov, je doprava. Štátne lesy využívajú na predaj dreva **manipulačno-expedičné sklady**, kam sa preváža väčšina vyťaženého drevnej hmoty. Veľké vzdialenosti manipulačno-expedičných skladov od odvozných miest v lese vplývali na zvyšovanie celkových nákladov. V rámci štátnych obhospodarovateľov lesov majú dlhodobu Lesy SR aj najvyššie náklady na opravu a údržbu lesných ciest, ktoré využívajú aj ostatné subjekty lesného hospodárstva.

Pri skladovaní a evidencii drevnej hmoty považuje NKÚ za základný nástroj transparentnosti **elektronizáciu** evidencie skladových zásob dreva v expedičných skladoch a na odvozných miestach. Ako príklad dobrej praxe môže slúžiť **integrovaný systém online evidencie** vyťaženého dreva, monitorovania pohybu drevnej hmoty a kontinuálneho monitorovania prejazdu nákladných vozidiel využívaný **vo vojenských lesoch**, ako aj podrobná evidencia zásob, s elektronickým dokladom o pôvode dreva v OZ Smolenice.

Mestské a obecné lesy využívajú na uskladnenie, manipuláciu a odvoz vyťaženého dreva systém expedičných skladov (napr. novovybudovaný centrálny expedičný sklad Lesov mesta Brezno), ako aj odvozy dreva z odvozných miest.

Vojenské lesy sa rozhodli minimalizovať náklady na dopravu a manipuláciu s drevnou hmotou a až 90 % drevnej hmoty expedovali priamo z odvozných miest v lesných porastoch (okrem dvoch údolných skladov), čím zvýšili svoju flexibilitu pri predaji dreva. Výrazne tak ušetrili na doprave.

V tejto súvislosti NKÚ upozorňuje na **riziko spojené s klasifikáciou drevnej hmoty priamo na odvozných miestach**, kde sa rozhoduje aj o cene dreva a teda o budúcom zisku z jeho predaja. Eliminovanie tohto rizika je v zintenzívnení kontrolnej činnosti správnej klasifikácie a zhodnotenia dreva priamo na odvozných miestach. **Podhodnotenie sortimentov drevnej hmoty vyšších akostných tried môže viesť k znižovaniu príjmov jednotlivých obhospodarovateľov lesa a taktiež môže vytvárať priestor pre korupciu.** Ako príklad dobrej praxe možno v tejto súvislosti hodnotiť zavádzanie systému manažérstva proti korupcii v Lesoch SR podľa medzinárodnej normy ISO 37001 v celej organizačnej štruktúre štátneho podniku. Systém stojí na prijatí vnútorných noriem, ktoré zužujú priestor na korupčné správanie.

Na hospodárenie kontrolovaných subjektov mala vplyv aj **náhodná ťažba**, ako súčasť opatrení na ochranu lesa a opatrení spojených s odstraňovaním následkov pôsobenia škodlivých činiteľov.

Náhodná ťažba kladie dôraz aj na potrebu analýzy jej vplyvov na chránené druhy živočíchov a biotopy. Na vysoký objem náhodnej ťažby reflektovala aj novela zákona o ochrane prírody a krajiny a novela zákona o lesoch z roku 2021, podľa ktorých sa sprísnila najmä kontrola, evidencia a zdôvodnenie náhodnej ťažby.

Najvyšší podiel náhodnej ťažby mali v hodnotenom období vojenské lesy. Oproti ostatným subjektom bol podiel náhodnej ťažby vo VLM o 10 až 18 % vyšší. Bol to dôsledok vplyvu škodlivých činiteľov, najmä vetra, sucha a podkôrneho hmyzu. Úmerte tomu sa znižoval podiel úmyselnej plánovanej ťažby, keď v roku 2019 klesol vo VLM pod 32 %. Náhodná ťažba ovplyvňovala hospodárenie jednotlivých subjektov, keďže vyšší podiel menej kvalitného kalamitného dreva pochádzajúceho z náhodných ťažieb mal vplyv na nižšiu realizačnú cenu na trhu, a to najmä na nižšie priemerné speňaženie dreva I. až III. kvalitatívnej triedy.

Pozitívnym trendom bolo znižovanie podielu náhodnej ťažby v roku 2020 oproti roku 2019, a to u všetkých hodnotených obhospodarovateľov lesa.

NKÚ považuje postupné znižovanie podielu náhodnej ťažby za jeden z dôležitých faktorov, vplyvajúci na zlepšovanie napĺňania cieľov v oblasti lesného hospodárstva. Napriek tomu, že na náhodnú ťažbu majú objektívny vplyv biotické a abiotické škodlivé činitele, je možné vhodne nastavenými, najmä **preventívnymi opatreniami**, postupne zvyšovať podiel plánovaného hospodárenia. Medzi takéto opatrenia, nadväzujúce na kvalitne spracovaný lesný hospodársky plán každého obhospodarovateľa lesa možno zaradiť napríklad podporu zavádzania prírody blízkeho hospodárenia lesa, sprísnenie ochrany lesa, zníženie administratívneho zaťaženia obhospodarovateľa lesa, zabránenie rozpadu monokultúrnych smrečín, vytvorenie podmienok na čo najrýchlejšie vykonanie náhodnej ťažby, ap.

3.2.3 UKAZOVATELE LESOHOSPODÁRSKÝCH ČINNOSTÍ

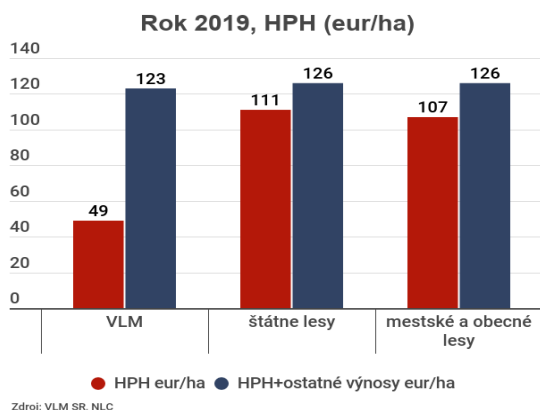
Hospodárske zámery jednotlivých typov obhospodarovateľov lesov boli v hodnotenom období ovplyvnené už spomínanou nutnosťou spracovania kalamít.

Významnými indikátormi na meranie výkonu ekonomiky lesného hospodárstva sú marža z predaja surového dreva a hrubá pridaná hodnota na hektár obhospodarovanej pôdy. **Najvyššiu maržu z predaja surového dreva (eur/m³) dosahovali v rokoch 2019 a 2020 mestské a obecné lesy**, nasledovali vojenské lesy a štátne lesy. Na výšku marže mali v prípade mestských a obecných lesov vplyv najmä nižší podiel spracovaného kalamitného dreva, nižšie náklady na ťažbu dreva a

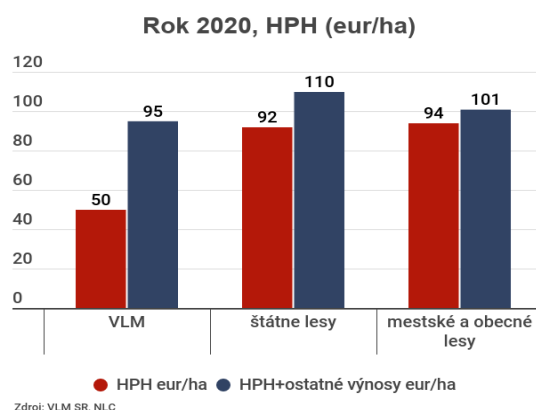
vyššie priemerné speňaženie drevnej hmoty. U štátnych lesov to bol naopak vyšší podiel kalamitného dreva, nižšie priemerné speňaženie najmä vyšších akostných tried. a vyššie náklady na ťažbu dreva.

Pridaná hodnota je základným ukazovateľom na vyjadrenie výkonnosti lesného hospodárstva v rámci celého národného hospodárstva. V grafickom zobrazení je porovnanie HPH na hektár v rokoch 2019 a 2020, ktorá nezahŕňala ostatné výnosy a HPH vrátane ostatných výnosov z hospodárskej činnosti u vybraných typov obhospodarovateľov lesa.

Graf č. 5

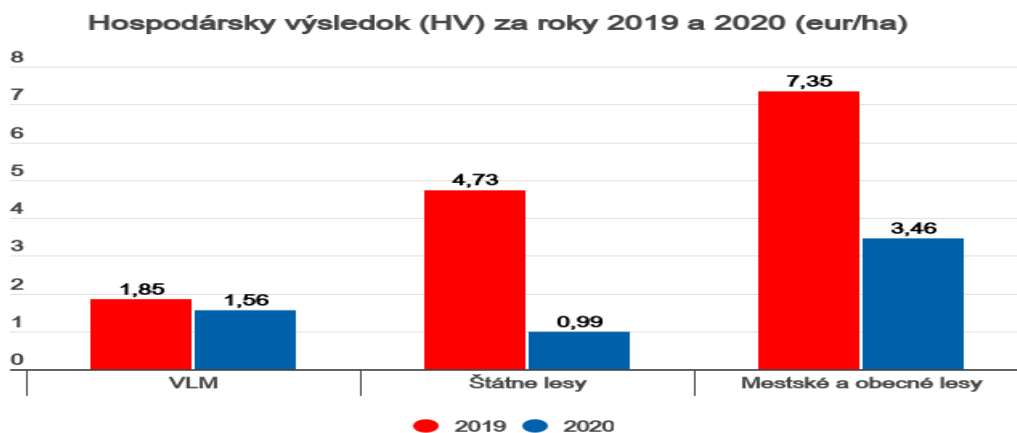
Graf č.6

Bez započítania ostatných výnosov z hospodárskej činnosti dosahovali **VLM v hodnotenom období najnižšiu HPH**. V roku 2020 mali najvyššiu HPH mestské a obecné lesy, nasledovali štátne lesy. Porovnanie HPH ukázalo, že ekonomickú efektivitu VLM v porovnaní s ďalšími typmi správcov lesného majetku, ovplyvňujú ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, dotácie a predaje majetku. **Pri zahrnutí ostatných výnosov do HPH bol uvedený ukazovateľ pri VLM v porovnateľných hodnotách** (napr. v roku 2019: VLM 123 eur/ha, štátne lesy 126 eur/ha, mestské a obecné lesy 126 eur/ha).

V rokoch 2019 a 2020 mal hospodársky výsledok (HV) u všetkých hodnotených skupín obhospodarovateľov lesa klesajúcu tendenciu. V grafickom zobrazení je hospodársky výsledok prepočítaný na hektár obhospodarovaných lesných pozemkov.

Graf č. 7

Medzi hlavné dôvody znižovania HV jednotlivých obhospodarovateľov lesa možno zaradiť najmä rast nákladov pestovnej a ťažbovej činnosti, rastu mzdových nákladov, ako aj poklesy ťažby dreva, vyšší podiel spracovaného kalamitného dreva a z toho vyplývajúceho nižšieho priemerného speňaženia drevnej hmoty.

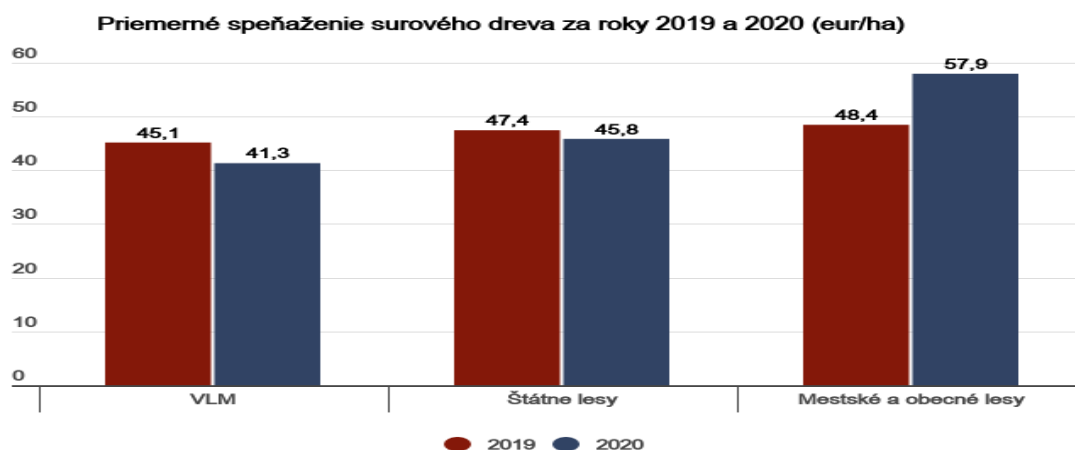
V roku 2019 bol najnižší hospodársky výsledok zaznamenaný u vojenských lesov, v roku 2020 bol najnižší u štátnych lesov. **Najvyšší HV v obidvoch rokoch hodnoteného obdobia dosahovali mestské a obecné lesy.** Tie majú oproti štátnym lesom nižšie náklady na ťažbovú činnosť na jeden m³ ťažby, nižší podiel náhodnej ťažby, vyšší ukazovateľ obnovy lesa, dosahujú najvyššie priemerné speňaženie v porovnaní so štátnymi obhospodarovateľmi, vyšší podiel surového dreva predávaného do zahraničia ako štátne lesy, ap. V neštátnych lesoch pôsobia OLH zväčša na živnosť, čo predstavuje nižšiu cenu práce.

Štátne lesy majú vysoký podiel surového dreva predávaného na domáci trh, nižšiu ťažbu na hektár, čo súvisí s vyšším podielom chránených lesných pozemkov zo zákazom ťažby a so správou neodovzdaných lesných pozemkov. Na výsledok hospodárenia štátnych lesov majú **negatívny vplyv aj vysoké náklady na opravu a údržbu lesných ciest**, ktoré využívajú aj ostatné subjekty. Pri porovnaní s mestskými a obecnými lesmi sú tieto náklady prepočítané na hektár obhospodarovanej plochy takmer štvornásobné. Štátne lesy majú aj ďalšie náklady na činnosti vo verejnom záujme a náklady súvisiace so správou neodovzdaného majetku.

Na hospodársky výsledok vojenských lesov mal v preverovanom období vplyv aj vysoký podiel ostatných výnosov, čo spôsobovalo nízku pridanú hodnotu. Po započítaní ostatných výnosov bola pridaná hodnota porovnateľná s ostatnými obhospodarovateľmi lesa. Ďalej to bol vyšší podiel surového dreva predávaného do zahraničia, vysoký podiel náhodnej ťažby a predaj surového dreva priamo z odvozného miesta a jeho nižšie priemerné speňaženie nižšie ako u Lesov SR a taktiež nižšie jednotkové tržby v dôsledku zabezpečovania celého spektra podporných činností pre svojho zakladateľa, za čo majú vysoký podiel ostatných výnosov, ktoré nie sú zahrnuté v tržbách.

Pre znížený dopyt po drevnej hmote v hodnotenom období poklesli medziročne aj tržby za vlastné výrobky u všetkých troch skupín obhospodarovateľov lesa. **Najvyššie priemerné speňaženie surového dreva dosahovali v hodnotenom období mestské a obecné lesy.** Porovnateľné speňaženie drevnej hmoty bolo pri štátnych a vojenských lesoch, pričom zvýšenie priemerného speňaženia surového dreva bolo dosiahnuté v roku 2020 oproti roku 2019 len u mestských a obecných lesov.

Graf č. 8

Zdroj: NKÚ, NLC

Negatívny vplyv na efektívnejšie využívanie drevnej hmoty má aj nižší tuzemský dopyt po kvalitnom sortimente dreva I. až III. akostnej triedy a naopak zvýšený export najmä kvalitného ihličnatého dreva. Je to zapríčinené najmä nedostatočnými domácimi spracovateľskými kapacitami na spracovanie kvalitnejších sortimentov, nižšou finalizáciou najmä v nábytkárskom priemysle, zastaranými strojno-technologickými a dopravnými zariadeniami spracovateľov dreva, či nedostatočnou lesnou cestnou sieťou.

V rokoch 2019 a 2020 dosiahli z troch hodnotených skupín obhospodarovateľov **vojenské lesy najnižšie priemerné speňaženie ihličnatého a listnatého dreva I. až III. akostnej triedy.** Pri oboch sortimentoch dreva vyšších kvalitatívnych tried dosiahli v uvedenom období najvyššie speňaženie mestské a obecné lesy.

Medzi faktory, ktoré ovplyvňujú hodnoty priemerného speňaženia dreva patrí aj spomínaný podiel menej kvalitnej drevnej hmoty z náhodnej ťažby, ktorá bola u vojenských lesov najvyššia, ďalej sú to rôzne podmienky obhospodarovateľov pri skladovaní, manipulácii a doprave dreva, uvádzanie cien v rôznych paritách (na manipulačnom-expedičnom sklade, na dopravnom prostriedku, na odvoznom mieste).

3.2.4 OBCHODNÁ POLITIKA V OBLASTI PREDAJA DREVA A FORMY PREDAJA

NKÚ považuje verejné obchodné súťaže, elektronické aukcie dreva (EAD) a dražby za základné nástroje na zabezpečenie vyššej transparentnosti a efektívnosti pri predaji drevnej hmoty. Uvedené nástroje slúžia na zabezpečenie podmienok pre vytvorenie súťažného prostredia.

V rámci vykonaných kontrol NKÚ vyhodnotil formy predaja dreva a zásady pri výbere odberateľov dreva u jednotlivých obhospodarovateľov lesa.

Kontroly poukázali na skutočnosť, že **aukcie a dražby drevnej hmoty využívali najmä Lesy SR**. V niektorých prípadoch bol takýmto spôsobom zaznamenaný nárast tržieb z predaja drevnej hmoty takmer o 10 %. Zavedenie elektronických aukcií dreva je podľa štátneho podniku najmä krokom k zvýšeniu transparentnosti a väčšej dostupnosti predaja drevnej hmoty. EAD sa stali súčasťou obchodnej stratégie Lesov SR.

Ako negatívum bol vyhodnotený postup **vojenských lesov**, ktoré ani v období, keď bol dopyt po drevnej hmote väčší ako jej ponuka, **nevyužívali pri predaji dreva súťažné prostredie**, spomínané verejné obchodné súťaže, EAD a dražby, ale naďalej vyberali odberateľov formou priameho rokovania. Zrušenie manipulačno-expedičných skladov, ktorými vojenské lesy zdôvodnili svoj postup, mohlo viesť k racionalizácii manipulácie a odvozu drevnej hmoty, ale nepreukázalo zefektívnenie samotného predaja drevnej hmoty. Mestské a obecné obchodné spoločnosti využívali nástroje, ako sú verejné obchodné súťaže, elektronické aukcie dreva a dražby len v obmedzenej miere. Väčšina týchto spoločností vyberala odberateľov drevnej hmoty formou prieskumu trhu.

Na rozdiel od obchodných spoločností bol predaj dreva v sektore štátnych lesov centralizovane riadený a organizovaný z úrovne generálneho riaditeľstva Lesov SR. Pri predaji dreva štátne lesy postupovali v zmysle obchodnej politiky, ktorej hlavnou prioritou bola podpora domácich spracovateľov dreva. Export dreva predstavoval v hodnotenom období pri štátnych lesoch dvojpercentný podiel. Vojenské lesy a mestské a obecné lesy exportovali šesť percent drevnej hmoty. Predaj dreva v štátnych lesoch bol v prevažnej miere realizovaný z expedičných skladov, v niektorých prípadoch sa drevo predávalo už na odvoznom mieste a ojedinele aj priamo v lese, ako tzv. drevo na pni.

U obchodných spoločností obhospodarujúcich mestské a obecné lesy bolo prvoradým cieľom dosahovanie maximálneho ekonomického zhodnotenia predávaného dreva, bez ohľadu na spracovateľské kapacity odberateľov dreva v regióne alebo v SR.

NKÚ v štátnych lesoch a vojenských štátnych lesoch zaznamenal pri predaji dreva nedodržovanie cenníkových cien. V niektorých prípadoch neboli cenníky záväzné a na obchodných rokovaniach boli dohodnuté iné, prevažne nižšie ako cenníkové ceny. Pričom najmä u strategických partnerov Lesov SR išlo o odber dreva aj v objemoch väčších ako milión m³.

V oblasti predaja dreva sú pre subjekty štátneho sektora dôležití veľkoodberatelia tejto komodity. V nadväznosti na výnimočné situácie (nárast kalamít, prebytok drevnej hmoty zo zahraničia, ap.) upozorňuje NKÚ na možné riziko vzniku určitej formy „uzamknutia“ (Vendor Lock) štátneho podniku. Dôsledkom môže byť nežiaduca závislosť od určitého dodávateľa s negatívnym vplyvom na autonómne rozhodovanie predajcu dreva o predajnej cene.

Za negatívum v prípade vojenských lesov považuje NKÚ uzatváranie zmlúv na práce v lesníckych činnostiach formou priameho zadania na základe rozhodnutia generálneho riaditeľa alebo riaditeľa odšepného závodu. Vojenské lesy vykonávali v kontrolovanom období viac ako 80 % činností v lese dodávateľským spôsobom. Formou dodávateľských služieb zabezpečovali najmä výrobu a odvoz dreva, teda činnosti pre podnik finančne náročnejšie. Ostatné štátne podniky a mestské a obecné lesy využívali pri obstarávaní týchto služieb a prác súťažné prostredie.

NKÚ vidí priestor aj pre úpravy súčasne platného legislatívneho rámca pre oblasť lesného hospodárstva. Impulzmi sú okrem zmeny klímy, spôsobujúcej vysoký nárast kalamít a s tým spojeného znižovania ekonomickej výkonnosti subjektov LH, aj kontrolné zistenia, týkajúce sa spracovania a predaja drevnej hmoty, určitých obmedzení dispozičných práv správcov lesného majetku, nedostatočnej optimalizácie procesov, ktoré poukázali na potrebu nastavenia jasných legislatívnych pravidiel.

4. REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Voči pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení boli vznesené námietky iba v prípade štátneho podniku Lesy SR a štátneho podniku VLM SR. Po preskúmaní vznesených námietok bola v prípade Lesov SR a VLM SR čiastočne preukázaná ich opodstatnenosť.

5. KONTAKTY

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava
+421 2 501 14 451
info@nku.gov.sk

Vojenské lesy a majetky SR, š. p.
Lesnícka 23
962 63 Pliešovce
+421 45 53 06 101
sekretariat@vlm.sk

Lesy SR, š. p.
Námestie SNP 8
975 66 Banská Bystrica
+421 48 43 44 111
lesysr@lesy.sk

Národné lesnícke centrum
T. G. Masaryka 2175/22
960 01 Zvolen
+421 45 53 14 111
nlc@nlcsk.org

6 PRÍLOHA

Príloha č. 1 VYBRANÉ UKAZOVATELE HOSPODÁRKEJ ČINNOSTI ZA ROKY 2019 a 2020.

Por. číslo	Ukazovateľ *	m. j.	Rok 2019 Skutočnosť			Rok 2020 Skutočnosť		
			VLM SR	Štátne lesy	Mestské a obecné lesy	VLM SR	Štátne lesy	Mestské a obecné lesy
1.	Výmera obhospodarovaných lesných pozemkov	ha	62 901	977 539	170 261	62 900	969 010	169 455
2.	z toho porastová pôda	ha	61 920	938 457	164 799	61 920	932 225	164 016
3.	ostatné lesné pozemky	ha	981	39 082	5 462	980	36 785	5 438
4.	Výmera lesných pozemkov v správe štátneho podniku	ha	61 330	712 225	152 255	61 330	717 706	114 214
5.	Obnova lesa	ha	596	7 734,75	1 538,13	505	7 541,21	1 408,02
6.	z toho prirodzené zmladenie	ha	161	3 579,06	605,27	151	3 180,40	618,04
7.	umelé zalesnenie	ha	435	4 155,69	932,86	354	4 360,81	789,98
8.	z toho prvé zalesnenie	ha	365	3 493,03	728,28	281	3 787,82	579,98
9.	opakované zalesnenie	ha	70	662,66	204,58	73	572,99	210,00
10.	Prečistky	ha	1 370	15 209,87	3 019,23	1 054	9 282,45	2 988,12
11.	Prebierky do 50 rokov	ha	562	10 761,69	1 174,12	648	8 806,88	1 183,87
12.	Náklady pestovnej činnosti	tis. eur (eur/ha)	2 460 39,73	27 600 29,41	4 428 26,87	1 334 21,54	19 414 20,83	3 668 22,36
13.	Náklady ťažbovej činnosti	tis. eur (eur/m ³)	7 121 21,05	117 380 25,55	16 149 17,73	5 052 17,78	113 152 29,39	13 971 19,37
14.	Ťažba dreva celkom	m ³	329 603	4 594 370	910 714	278 249	3 850 193	721 263
15.	z toho ihličnatá	m ³	200 220	2 451 410	611 813	142 023	1 807 896	417 945
16.	listnatá	m ³	129 383	2 142 960	298 901	136 226	2 042 297	303 318
17.	z toho náhodná	m ³	224 678	2 364 223	510 234	149 661	1 687 662	260 948
18.	Lapáky naletené	ks	11	15 729	783	0	8 838	481
19.	Feromónové lapače	ks	721	20 209	2 421	552	16 642	1997
20.	Chemické ochranné opatrenia insekticíd+fungicíd+herbicíd+rodenticíd	ha	102,22	989,25	16,43	0	284,55	10,48
21.	Chemické ochranné opatrenia insekticíd+fungicíd+herbicíd	m ³	37 292	81 971	164	7009	22 588	129
22.	Dodávky dreva - tuzemsko	m ³	319 229	4 357 994	808 611	265 280	3 794 292	651 798
23.	z toho ihličnaté	m ³	197 830	2 426 608	568 208	138 309	1 887 859	389 448
24.	listnaté	m ³	121 399	1 931 386	240 403	126 971	1 906 433	262 346
25.	Dodávky dreva - vývoz	m ³	20 148	111 126	48 372	16 208	93 099	32 292
26.	z toho ihličnaté	m ³	6 292	18 913	5 065	5 289	17 379	6 891
27.	listnaté	m ³	13 856	92 213	43 307	10 900	75 720	25 400
28.	Podiel sortim. I. ak. tr. ihličnaté	%	0	0,00	0,00	0	0,01	0,00
29.	sortim. II. ak. tr. ihličnaté	%	0	0,01	0,17	0	0,01	0,28
30.	sortim. III. ak. tr. ihličnaté	%	48	31,71	38,59	36	27,81	39,81
31.	Podiel sortim. I. ak. tr. listnaté	%	0	0,03	0,03	0	0,03	0,03
32.	sortim. II. ak. tr. listnaté	%	0,005	0,12	0,33	0,005	0,09	0,11
33.	sortim. III. ak. tr. listnaté	%	30	21,70	8,84	26	24,69	7,13
34.	Priem. speňaženie dreva ihličnaté I. - III.	eur/m ³	49,25	54,97	58,71	46,26	52,11	59,49
35.	Priem. speňaženie dreva listnaté I. - III.	eur/m ³	66,38	64,06	82,40	64,68	63,23	85,25
35a	Priem. speňaženie surového dreva	eur/m ³	45,10	47,44	48,40	41,33	45,81	57,96
36.	Zásoby vyťaženého dreva spolu k 31. 12.	m ³	13 693	384 917	15 734	14 988	206 818	90 448
37.	Zásoby vyťaženého dreva spolu k 31. 12.	eur	384 159	-	-	365 646	-	-
38.	Tržby a výnosy celkom	tis. eur	23 118	261 110	52 710	18 072	221 650	44 780
39.	Tržby za predaj vlastných výrobkov	tis. eur	16 004	233 710	47 120	12 183	197 320	40 060
39a	Tržby za predaj surového dreva	tis. eur	15 307	212 029	41 475	11 632	178 082	39 651
39b	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	tis. eur	4 658	14 003	3 214	2 824	17 455	1 223
39c	Hrubá pridaná hodnota	tis. eur	3 109	109 459	18 276	3 194	89 412	15 955
39d	Hrubá pridaná hodnota vrátane ostatných výnosov (39b+39c)	tis. eur	7 767	123 462	21 490	6 018	106 867	17 178
40.	Dodávky dreva spolu - tuzemsko+vývoz (25+22)	m ³	339 377	4 469 120	856 983	281 488	3 887 391	684 090
41.	Ukazovateľ obnovy lesa (5/1)	%	0,9%	0,8%	0,9%	0,80%	0,78%	0,83%
42.	UOL prirodzeným zmladením (6/5)	%	0,3%	0,5%	0,4%	0,3%	0,4%	0,4%
43.	UOL umelým zalesnením (7/5)	%	0,7%	0,5%	0,6%	0,7%	0,6%	0,6%
44.	Ťažba na hektár (14/1)	m ³	5,2	4,7	5,3	4,4	4,0	4,3
45.	Ukazovateľ náhodnej ťažby (17/14)	%	68%	51%	56%	54%	44%	36%
46.	Chem. ochr.opatrenia na obhosp. pozemkoch (20/1)	%	0,16%	0,10%	0,01%	0,00%	0,03%	0,01%
47.	Podiel ťažby ihličnatej (15/14)	%	61%	53%	67%	51%	47%	58%
48.	Podiel ťažby listnatej (16/14)	%	39%	47%	33%	49%	53%	42%
49.	Tuzemská dodávka dreva (22/40)	%	94%	98%	94%	94%	98%	95%
50.	Export dreva (25/40)	%	6%	2%	6%	6%	2%	5%
51.	Jednotkové tržby (39/40)	eur/m ³	47,16	52,29	54,98	43,28	50,76	58,56
52.	Marža z predaja surového dreva	eur/m ³	35,03	33,54	48,16	37,50	28,39	36,27
52a	Marža z predaja surového dreva (35a-13)	eur/m ³	24,05	21,89	30,67	23,55	16,42	38,59
53	HPH na hektár	eur/ha	49,43	111,97	107,34	50,78	92,27	94,15
53a	HPH na hektár vrátane ostatných výnosov (39d/1*1000)	eur/ha	123,48	126,30	126,22	95,67	110,29	101,37
54	Hospodársky výsledok (HV)	tis. eur	116,5	4 628,5	1 251,4	98,3	961,4	586,1
54a	Hospodársky výsledok na hektár (54/1)	eur/ha	1,85	4,73	7,35	1,56	0,99	3,46

* ťažba na lesných pozemkoch

Zdroj: NKÚ, NLC, VLM